

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj móçny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwas,
Swérnje dželał
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođi ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa žo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicjihczeřni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétmu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Invokavit.

Mat. 4, 1–11.

Cańdżemu ſrjedu žmý do najſwjeczischeho naſcheho zyrfwinskeho lěta, do poſtneho čaſza, ſastupili. A kaž w Feruſalemſkim templu wo ſrjedža w najſwjeczischem tón hnadny ſtol ſtejſche, kíž bu kóžde lěto junu wot wyschſeho mēſchnika ſ kriju woporneho jehnjecža pokrjepjeny, tak je ſrjedžischezo zykleho poſtneho čaſza a czíchi pjal ſe žwojim kſchizom na Golgatha. Nětko hischče pſchi durjach poſtneho čaſza ſtejimy a žo hotujemy, ſo bychmy nutrniye a doſtojnje Khrystuſha na puczu jeho czerpjenja pschedwo-đeli hacž ſ hnadnemu ſtolej, ſ jeho boſnemu kſchizej. Prěni ſhodženík jeho czerpjenja pač, to prěnje wójmado-žahleho rjecžasa, ſ kotrymž ſu jeho wuwjasali, bě jeho ſpytowanje w puſčinje.

Kač bu Khrystuſh w puſčinje ſpytowaný?

Mý hladamý 1. Na ſpytowaneho a ſpytowarja, 2. Na ſpytowanje a 3. Na Khrystuſhowe dobycže.

1. ſpytowaný a ſpytowar. Tehdy bu Jefuſ ſot Ducha do puſčiny wjedženy, ſo by wot čerta ſpytowaný byl. Kunje bě ſ Jordana wuſchczenny wuſtupil, runje běchu žo nad nim njebjeſha wotewrike a žo ſ nich hlož kſhchecž dal, hlož jeho lubeho Wótza: To je tón žamý moj luby Sſhy, nad kotrymž ja ſpodo- banje mam! runje bě tón prawy Nowachowy holb, Sſwjath Duch na njeho pschischoł, duž jeho tutón Duch, tuta wi-

domnje ſjewjena Boža wola, do puſčiny dowjedže, ſo by tam wot čerta ſpytowaný byl. Čeho dla pač dyrbjescze ſpytany bycž? Njebesche doſč, ſo ludži pſcheszěhanje a hanjenje njebesche, njebesche na tym doſč, ſo khudý a niſki mjes Israelem khoodzesche? Njebesche doſč, ſo žo ſtönežnje na kſchizu pod bołosczem wudycha? Čeho dla hischče tuto běženje ſe ſlym njepſchecželom? Niſnosć ſpytowanja lohko roſymisch. Schtóž chze jako miſionar ſ pohanam hicž, jich wot jich kniežomnych pſchibohow wotwobrocžicž, jich ſ czemneho dola jich pohanſkich hroſnoſczow wuwjescž a jich na ſwětlu horu ſnutſkowneho poſkoja a Božeho ſpobanja dowjescž, tón dyrbí najprjedy wſchě te ſylne ſwiaſki ſroſtwjasacž a roſtorhacž, kíž jeho na dom a žwojibných, na ſemſki dobytč, na ſemſku czescž a na mérne cziche žiwiſje wjasaju. To je to prěnje. To pač je tež częſke ſnutſkowne běženje žam ſe žobu, ſe žwojim žlabym, hręſhnym czělom, ſ domjazym a wſchelakimi druhimi mozami, haj ſ czertom žamym. A něchtóžkuli w tuthym ſpytowanju wjasnje a ženje ſ pohanam njepſchiindže. Je pač ſchtó tu dobyl, potom do lóže ſtupi a žo na miſionske polo pſchewjese a tam džela, ſo by, hdyž jeho tam prjedy abo poſdzischo njepſchecželski ſchip abo khoroscze jěd abo naturſka móz do rowa ſtoreči, ſ najmjeuſcha někotrych ſa žobu ſe Khrystuſzej a do jeho ſboža ſczahnył. Tak mějſche tež naſch Knies, dokelž bě czlowjek, kaž my wſchitz, jeno bjes hręcha, najprjedy we žwojim ſpytowanju wſchě ſwiaſki roſtorhacž, kíž chzychu jeho na kubla, czescž a móz tuteho ſwěta ſwiaſacž, ſo by potom jako prawy ſvobodny

ryczer na horu Golgatha do teho czezkeho bedzenja stupic mohel, w kotrej z chrysche zlyk swet s czertoweje mozy wumoz a swojemu Wotzej psched nohi položic.

W tutym swojim spytowanju pak strasf se spytowaniem hromadu. S wotkal bě ton? Schto won je? To je sly njepsczechel, tuton w spoczatku wot Boha wotpadnjeny jandzel. Swocjomaj jeho njewidzimy; pschetož won so psched nami khowa, runiež je nam pschezo blisko. Kaz so we wojnie straschny njepsczechel psched wojakom khowa, a je jemu tola blisko a na njeho laka a je jemu runje teho dla tajki straschny, runje tak so tež sly njepsczechel psched nami khowa, so jeho s wocjomaj njewidzimy, a je wschudzom kolowoko naš, a s kozdeho sboža a njesboža, s kozdeho njepraweho towatscha a wježela kaz smijiza na naš laka a je nam teho dla tak straschny. A kaz njepsczechel we wojnie dže, niz na wojakomu móschen abo draſtu, — to czinja paduschi a rubjeznizy — ale na jeho živjenje, tak dže tež sly njepsczechel na nasche živjenje, na sbóžnosz naſcheje dusche. Tuton njepsczechel stypi tehdyn ke Chrystuszej, pak do czlowieka sdraseženy, kaz někotsi měnja, pak, kaz drusy praja, w snutskowym siewienju. Schto pak won chrysche? O won bě ſebi něchtto wulke pschedewſal. Chrystus bě tola na to do sweta pschischoł, so by ſ ſebi ſwoał wschech ludzi a jich potom jako kraſny dobycer do njebeſteje domisny dowjedl. Hizom czi preni dobyczi ſa nim stupachu, jeho starschej, czi pastyrjo a drusy, hizom běchu czi preni pohanjo, czi mudri ſ raſicheho kraja, ſo ſa nim podali. A wschitzy drusy, wot ſkhadzenja ſkónza hacž do ſakhadzenja, dyrbjachu hischče ſ njemu pschinicz, so by jene ſtadlo bylo a jedyn pastyr. Duž ſbehny ſo ſly duch, so by modžerja powalił a wschech ſa nim ſtupozych do ſwojeje hele dowjedl. To bě jeho wotpohlad, woprawdžite helske pschedewſacze. Hdý budžishe ſo jemu to radžilo — to wschak ſo radžic njemože —, ale hdý budžishe ſo tole tola radžilo, potom budžishe, wy jandzeljo, podarmo ſpewali: Wam je ſo dženja Sbóžnik narodžil, potom budžishe, wy pastyrjo, podarmo do Bethlehema khwatali, potom budžishe ty, ſeschédziwjeny Simeonje, ſo ſjebal ſe ſwojim rjanym wjeczornym ſpewom: Nětko puſčejich ſwojego wotrocžka ſ měrom po ſwojim ſłowje, potom bychu nam njebeſza ſamknjene byle na pschezo a ſa naš wschech budžishe lepje bylo, ſo budžichmy ſo ženje njenarodžili. To chrysche spytowar.

Kak je ſebi nětko ſwoju węz ſawjedl?

2. Spytowanie.

A jako won 40 dnjow a 40 nozow ſo poſčiſl běſche, bě won potom hlodny. A ſpytowar džesche, pschistupiwschi ſ njemu: Ssy-li Boži Ssyn, dha rjekn, ſo tele ſamjenje khleb budža. Tón knjes bě hlodny. Duž radži jemu ſly njepsczechel, ſo by ſ ſamjeni khleb ſčinil, ſchtož tola jako Boži Ssyn ſamožesche, a ſo tak naſyčil. Bě dha pak to żane ſpytowanie? Njebudžishe to Chrystus ſ čiſtej wutrobu cžinic mohel? Wſchako je poſdžischo ſ wody wino cžinil a ſe ſydom poſrutow tyſaz? Bě dha to něchtto druhe? O hlaſe! Sa ſaſlužený abo namrěth pjenjes ſebi khleb ſupic a ſo ſ nim naſyčic, je węſče něchtto dowolene, haj ſamo nusne. Ale ſa kradnjeny pjenjes, potajkim ſa pjenjes, kiz ma něchtó pschecživo Božej woli, ſebi khleb ſupic, to je wulki hréch, runiež tež tajki khleb hlod ſtaji. Chrystus mějesche nětko jako khudy czlowiek po Božej woli tež hlod ſčepic a woſebje tehdyn w puſčinje, hdzež bě jemu wot

Boha napołożene, to 40 dnjow dolho cžinic. Duž by tehdyn, ſebi ſ ſamjeni khleb ſhotowacž, pschecživo Božej woli a njeprawje bylo. A teho dla bě tuta rada ſleho njepsczechela czezke ſpytowanie.

Njeje tebi, jako bychmy tamneho ſpytowarja hischče dženja wschudze mjes ludzimi widželi a jeho ſtup ſlyſcheli? Ty ſy hischče w starscheju domje pod jeju kaſnjemi a masch ſebi wschelake ſapowjedžic, ſchtož by rad wuzil. Njeſchepta czi tež husto hlož do wucha: Šeli ſo je ſchto na tebi, dha poſaž, ſo ſy wotroſtl, a ſtaj woli starscheju ſam ſwoju wolu napschecživo? Ty ſy khudy a masch husto nuſu czeſpic. Duž ſkiež ſo czi ſkladnoſez, bratrej džel jeho namrēčja, ſuſodej džel jeho role, bližſchemu džel jeho pjenjes wudreč. Njeſhyschis hudy hlož: Maſch-li trochu roſoma, dha wuzij ſkladnoſez a njedaj jej nimo hicž? Ty ſy tež czlowiek a žadocze twojego czeła tebje czahnu. Njeſhyschis hudec hlož: Maſch-li widžazej wocži, dha ſchepipaj kwetki, hdzež kęſeja a ſawjeſel ſo tak dolho hacž ſy ſiwy, a njeſladaj na to, hacž je dowolene abo niz? Tehdyn pak ſpomn na to, ſo ſly duch ſam psched tobu ſteji a ſ tebi praji: Rjekn, ſo te ſamjenje khleb budža.

Duž wſa jeho cžert ſobu do ſwiateloh města a poſtaji jeho na templowy wjerch. A džesche ſ njemu: Ssy-li Boži Ssyn, dha ſkoč ſele: pschetož piſane ſteji: Won budže ſwojim jandželam wo tebje pschikafacž a woni budža cze na rukomaj noſyč, ſo by ſwoju nohu wo žadyn ſamjeni njeſtorežiſ. Chrystus je wjetsche džiwy cžiniſ, hacž by tuton byl. Hdý by psched twojimaj wocjomaj něchtó morweho ſ rowa wubudžiſ, kaz je to Chrystus cžiniſ, a druhı by rjekl: Ja chzu něchtto wjetsche dokonjecž, a by ſo ſ wypoſceje węze dele puſčežiſ a njewobſhložený dele pschischoł, na teho ludžo ani pohladali njebychu. Sa-węſče, Chrystus je wjetsche džiwy cžiniſ, hacž ſebi tu ſly njepsczechel wot njeho žadasche. Alle hdyz je hewak ſe ſwojimi džiwami ludžom pomhal, to by džiw byl, kiz by jeno proſdneje czeſce dla psched ludzimi cžiniſ — a teho dla pschecživo Božej woli. Duž bě jeho ſada czezke ſpytowanie a to cžim czeſche, dokež bě tuto jedoſte ſornjatko, do papjerki ſ liblje ſawalene, jemu pschepodał.

Schto ludžo tola wscho proſdneje czeſce dla nječinja! Woni ſo prozuja, woni ſwoje živjenje na hraciki ſtajeja, woni wjele pjenjes — ſ džela nadrjenych pjenjes — na dobre węzy waža, ſo bychu wot ludži byli widženi, proſdneje ſwetneje czeſce dla. ſly njepsczechel jich ſ temu honi.

Wospjet wjedžesche jeho cžert ſobu na jara wypoſoku horu a poſasa jemu wschitke ſwetne kraſleſta a jich kraſnosz. A džesche ſ njemu: To wschitko chzu czi dacž, je li ſo dele padnywſchi ſo ſe mni modlisch. Na horu jeho wjedże. Kotra je ta hora? ſ kotreje je zyla ſemja pschewidžecž? Ta hora, ſ kotrejež Chrystus, tón wschelowidomny, wschě kraſleſta widži, njetrjeba wschak wypoſaka bycz. Kóžda hórka w Paläſtinje bě ſa to wypoſaka doſež. Tam ſlubi jemu, ſo chze jemu wschě kraſleſta dacž, hdyz ſo ſ njemu modli. Kajke to ſlowa: Njeſku dha wschě kraſleſta Chrystusow? Može dha ſly njepsczechel Chrystuszej ſchto dacž? Je dha něchtto jeho? O tu widžis, ſo je woni ſhar wot ſpočatka. Tak pak ſpytuje won hischče dženja. Nimamy dha my wscho wot Boha, ſchtož trjebamy? Maſtanje nuſa, njemóžemy ſo na njeho ſ proſtwu wobrocžic, ſo doſtanjem wjazy hacž ſčepic a woſebje tehdyn w puſčinje, hdzež bě jemu wot

žebi žadam? A tola ſo nam čert pschezo ſa pomoznika podthkuje. Ale ſhoto dha dawa? W biblijí je ſapižane, ſhoto je Judaschej dał: Te 30 ſlēbornikow, na to paſazy woheń do ſwēdomnia a k temu powjaſ ſa ſchiju a helu ſa duschu! A tajlich darow dla dyrbjeli ſo k njemu modlicz a po jeho woli czinicz? O Bóh wotewr nam woczi, ſo bychmy ſo jeho hladali a jeho nadběh, kaž Khrystuš, wotrasyli.

3. Khrystušowe dobycze.

S čim je ſo Khrystuš wobarał? Wojał ma ſ wjetſha jeno jenu brón. Ale ta je ſwētla a mótra a tu wón trjeba a ta njeſcheczela ſruba. Khrystuš mějeſche tež jeno jenu brón, Bože ſłowo. Tsi krócz jeho ſly njeſcheczel nadběhny, tsi krócz Khrystuš ſe ſwojim mječom do njeho rubny. Wón wotmolwi: Pižane ſteji: Czlowieč njeje žiwý wot khléba ſameho, ale wot kóždeho ſłowa, kotrež psches Boži rót wuńdże. A wopjet: Sažo ſteji pižane: Ty nje dyrbischi Boha, ſwojego Knjeſa ſpytowacz. A ſtōnczne: Pižane ſteji: Ty dyrbischi ſo k Bohu ſwojemu Knjeſej modlicz a jemu ſamemu ſlužicz. A ſ tym je Khrystuš njeſcheczela pscheinyl a jako w prěním bědženju derje wupruhowaný ſwobodny ryčeř ſtupi nětko na ſwój dalschi wumóžerſki pucz.

O trjebai tež ty tał pscheczivo czertej mječ Božeho ſłowa. Ale njeſapomí to jene. Wojał ma ſo ſe ſwojej brónju hizom w měrje noſycz a ſo ſ njej wuwuczowacz, ſo ju w bitwie trjebacz wě. Khrystuš bě wot džeczatſtwa ſem w Božim ſłowie žiwý. Duž wobhonuj ſo tež w nim — dha tež ty w ſpytowanju dobudžesč.

Duž wopuſczeži jeho czert a jandželjo pschistupichu a ſlužachu jemu. Hischče w Gethſemane, jutrowniczku a na jeho k njeſjuſpěčku běchu pschi nim.

Hdyž ſy ty w ſpytowanju wobſtał a potom w bohobojoſce ſhodžiſch, ſluža tež tebi jandželjo, tuczi duchoj, wupóžlani na ſlužbu tych ſamych dla, kiz dyrbja ſbóžnoscz dostacz. Hdyž ſy ty dobył a twoji starschi a twoje džeczdi ſo wjeſzela a ſu ſbožowni pschi tebi, hdyž ſy ty wobſtał a twoje ſwēdomnie je cziste a czi kóždy wjeczor mjeſhli ſahlwk pod hlowni połoži, ſo ſo czi tał měrnje ſpi, hdyž ſy ty wobſtał a wera cze džerži a nadžija czi pschichod tajki jaſný poſaſuje — njeſku to hizom jandželjo, kiz czi ſluža a cze na rukomaj noſcha? Pschi tym ſehaju ſo wſchude wokoło tebje njevidomnie czi woprawdžiczi jandželjo a cze ſchituja a naſdala czakaju hizom druh na tebje, ſo bychmu cze donjeſli kaž Lazar do njebeſteje domiňu.

Tak daj tež nam, ſpytowaný Khrystuš, dobycz!

Hamjen.

J. K. w H.

Sastup do pôstneho čaſa.

O Sbóžniko, twój pôstny čaſ
Budź mojej duschi ſwiaty;
Psches Božu hnadiu je wón ſaſ
Mi k žohnowanju daty.

Ty, Jeſu, ſa mnje ſchwawjeſche
A wot ſhmjerze ſy wumohł mje,
Njech žiwenje czi ſwjeczu.

Hdyž w ſwojich czechich hodžinach
Twój kſhiz psched duschu widžu,
Mi wóčko pkuwa we ſylach,
Ta hréchi tamam, hidžu.

Sso ſ džakom hori wutroba,
Hdyž ſpomina na Sbóžnika,
Kiz je ſo ſa mnje podaſ.

Mje wulka luboſcz poſnuwa,
Kiz ſa mnje k ſhmjerze džesche
A Boha ſo mnju wujedna,
Hdyž na mnje hněwny běſche.
Wſmi, Jeſu, ſa to wutrobu,
Tu tebi njeſu k woporu,
Mój ſy ſa čaſ a wěčnoſcz.

Gethſemane a Golgatha,
Wój ſtej mi drohej měſcze;
Tam wulki ſtulki ſo ſa mnje ſta,
Tón k njeſbu wjedze wěſcze.

Duž moja duscha nutrna
Nětk ſ myſleli tam pschebhwa
We ſwiatym pôſtnym čaſu!

K. A. Fiedler.

Spytowanja wulkich měſtow.

Schewſki miſchtr Wjazka bě ſhonený muž. Wón mějeſche wótry roſom a bě ſwojeſe biblje ſwēdomny. Wožebje pak bě jeho žiwenje pobožny kħod. Wón dyrbjesche něhdyn wylie ſchiničz, hacž na ſchewſki ſtols. Kaž pak bu to potom hinaſ, je mi wón ras na ſwojich 70letnych narodninach ſam powjedał. Pschi tym na ſchpruch, kiz na ſczenje wižasche ſ napiſmom: „Jeſuſ pschijima hréſchnikow“, poſaſa a džesche: „Tutón ſchpruch bě mój wumóžnik w czeſkim čaſu.“

Wón bě jeniczki ſy ſwojeju starscheju a dyrbjesche najprjedy pola ſwojego nana ſchewſtwo naukuſnež. Dokelž pak derje wuknjeſche, ſo jeho wuczeř wo to poſtara, ſo bu do města pschekupzej do wucžby daty. Po několnych lětach bě hizom pschekupſki pomožnik wulkeho města. Kaž je to husto, tał bě tež pola njeho. Wón ſpytowanjam wulkeho města napſcheczivo njewobſta a předh hacž ſo teho dohlada, wleczichu wone jeho ſobu, kaž rěčna žolma ſtruch drjewa. Sawjedženy wot towarſchow wudawasche wjazy hacž ſaſlužesche a duž ſebi bórſy dla dołha žaneje radh wjazy njewjedžesche. Duž mějeſche ras pakcziſk papjerjaných pjenjes na poſt donjeſč. Poſklađnik běſche pak ſo pschehlađał a mjes luthych ſtohriwnařskich tež jedyn tħażżriwnařski ſobu val. Na to ſo mlody Wjazka dohlada, wón tutón tħażżriwnařski wucžahny a ſa njón jedyn ſtohriwnařski do pakcziſka tħkn a mějeſche nětko ſa to, ſo je 900 hr. dobył. Haj, te 900 hr. drje mějeſche a poſoju tych ſamych na to waži, ſwój dołk ſaplačicž, ale wón mějeſche tež winu na ſwēdomniu. Kaž tħdženja pytny, ſo poſklađnik hněwny tam a ſem kħodžesche. Bórſy ſo w klamach powjedaſche, ſo je w poſklađnizh 900 hr. mjenje, hacž mělo tam bjež, haj ſam tajnh polizista bě do domu poħladał. Duž ſo młodemu Wjazzu ſtħiſlačz pocža, tał ſo ſo njeđelu rano ſebra, ſbytku poſoju ſwojego kradnjeneho ſamoženja wsa a po želesnizy ſ města čefnij. Ale hdze? Wón to ſam njewjedžishe. Hacž do wukraja nje-móžesche, k temu jemu jeho pjenesy dožahače njebyču. Duž ſo we wotležaných hóřſkich dołach ſadžeržowasche.

Něſhoto njeđzel poſdžischo ras w korežmje maleho měſtacžka wjeczerjeſche. Tam nowinu ležachu. Do nich poħladywſchi w nich polizajſki liſt wuħlada, ſo jeho pytaju. Wón wſchón ſblédnij — haj tu ſtejſche jeho mjenou a kajki we woblicžu je, a ſo maju jeho jīmacz, dokelž je 900 hr. kradnij. Na to njeſbože tež nětko hischče runje polizista do korežm stúpi a ſo ſa jeho bliđo ſydnij. Duž Wjazka stanu a ſo do ſwojeje ſparneje komorki poda, fotruž bě

žebi wotnajal. Ale ſchto nětko? To běchu ſrudne wuhlad! Faſtwo a haňba pſched nim ležeschej. Duž pſchi žebi rjeñh: „To najlēpshe budže, ſo ſe živjenja džesche!“ W komorzy běchu želeſne kachliczki a w nich ſo wuhlo palesche. Taſ mlođenç czekanç w blachowej rowje ſawjeru ſacžini a ſo na ſofa ſydný, ſo by ſo tam wot kachlowych plunow bjes boſoſe ſkónzowacé dał. „Kóždy budže“, taſ ſo troſchtowasche, „žebi myſlicz, ſo ſym ſi njekežblivocžu wo živjenje pſchijchoł.“ Hdyž pak tam ſedzesche a woſkoło ſo hlaſasche, ſo na ſčenje wiſazeho ſchprucha dohlada. Tam ſtejſeſche: „Jeſuš hréſchnikow pſchijima!“ Tón ſchpruch jemu kaž ſchip do wutroby ſajé. „Hdyž wón hréſchnikow pſchijima, dha tola tež tebje, a hdyž ma wón, tón ſwiat, ſi tobu ſmilnoſcž, czechodla niž ludžo?“ Duž ſtany, woſno ſcheročo wotewri, kachle do rjada ſtaji a ſo ſa blido ſydný a na ſwojeho knjesa a na ſwojeho nana pokutny list napiža, w kotrymž ſo ſwojeje njeprawdy wusna a wo wodacze proſchesche. Woboje je ſo jemu doſtało. Jeſo knjес wſa na ſudniſtwje ſkóržbu wróčzo, ſchtož móžesche cžim ſkerscho cžinicz, dokež bě Wjazkowy nan ſwólniwý, naſtatu ſchłodu ſarunacž. Do jeho ſlamow wſchaf wjazy ſaſtupicž nježesche a je tehodla pola ſwojeho nana ſchewſtwo wukný. Tón ſchpruch pak, kiž bě jeho na prawy puež poſkaſal, je žebi wot tamneho ſoržmarja wuproſhý a žebi do ſwojeje ſtwy powježny.

Kſchijž wumozjenja.

Wužený mlođenç bě ras pſchi morju. Runje bě morjo do ſadu ſtupacž počalo. Duž mlođenç po nětko ſuchim móřskim dnje ſa žokmami džesche a koralle, paczerki a druhe wězhy ſberaſche, kiž morjo khowa. Wón bě do ſwojeho džela wſchón ponórijený, ſo ſo njedohlada, ſo morjo ſaſo roſež poča a ſwoje žokmy bliže k brjosy walesche. Duž ſo na brjosy ſi piſtole wutſeli. Nětko mlođenç woſkoło ſo hlaſasche a widzesche, ſo ſu jemu žokmy hžom puež k brjohej wotrěſke. Kaf ſo pſched ſatepjenjom wukhovacž? Duž jemu ſi kraja ſi trubu trubjachu, ſo ma ſo na prawizu džeržecž a hlaſacž, ſo hacž ſe kſchijzej dóndže. Wón to cžinieſche a wuhlada tam na wulkim ſamjenju želeſny kſchijž ſtejo. Pſched wjele lětami bě ſo na tutym ſamjenju čołmik roſrafyl a jedyn mlođenç bě pſchi tym wo živjenje pſchijchoł. Šrudnaj ſtarſchej běſchtaj na tym měſeſe kſchijž poſtajiſo, k dopomjenju na ſwojeho ſyna a ſo bych u ſo druhu pſched tutym ſamjenjom na ſedžbu brali. Sbožownje naſch mlođenç hacž na ſkalu dóndže a na njej pod kſchijžom wukhovanie namaka. Wſchón wuſtarwſhi ſo najpriedy na ſamjen ſydný, ale móřſte žokmy ſtupachu wyschſche, taſ ſo dyrbjeſche mlođenç na kſchijž ſaleſcž a ſo na kſchijzowý prekuſch ſydnycž. Duž pak tež nětko čołm pſchijedže, do kotrehož mlođenç ſtupi a w kotrymž ſo na brjoh dowjeſe. Njebudžiſche pak tón kſchijž był, budžiſche mlođenç tehdh wěſče ſwoje živjenje ſhubil był.

Lěta běchu ſo mjes tym minhle. Wukhovaný mlođenç bu wulki a widžany professor na univerſicze. Wot wſchěch cžesczenyh, bě tež w ſbožownym mandželstwje žiwý, taſ ſo ničo k jeho ſbožu njeſobrachowasche. Tola wſcho ſo na poſledku minje a taſ tež ſa njeho poſlednja hodžinka naſtaſwasche. Ššlabh a khori na ſwojim ťožu ležesche. Wſchu předawſhu mudroſež a wuženocž bě ſabyl. Cžim móžniſho pak ſo we hluſinje jeho wutroby hloſ ſběhacše, kiž ſo praschesche: „Schto nětko?“ Wſcho ſo pſched nim cžemne bycz ſdasche; jemu ſo ſtyskacž poča a jemu bě, jaſo bych u woſkoło njeho ſaſo ſtrachne žokmy pluſkotake, kaž něhdh w morju, ſo bych u jeho ſkashke. Hdyž taſ wſchón ſtyskny woſkoło ſo hlaſasche, padny jeho wóžko na Božu martru, kotruž bě jeho ſemrjeta mandželska na ſčeniu powježla byla a na kotruž bě hlaſala, hdyž bě ſ tym ſłowom: „Wſmi, Knježe, moju duſchu k žebi!“

žo wudychała. W ſtronyh dnjach drje ſo mudry professor jara wo Khrystuſza ſtarał nječe, nětko pak jeho tola ſa teho jeniežleho džeržesche, ſi kotrymž mohl žebi ſwériež, tu wažnu a doſku kroſzel do wěčnoſcze cžinicž. A kaž bě ſo něhdh jako mlođenç kſchijža pſchimył, a ſo pſches njón wukhował, taſ ſo tež jako ſechedžiweny starz Khrystuſzoweho kſchijža džeržesche, a tón knjes je ſi nim po ſwojim ſlubjenju cžinił: „Schto ſe mni pſchijidže, teho njebudu ja wot ſo won wuſtorčicž“ (Iana 6, 37). G měrom je ſo w ſmjerczi na wěčnje ſeleny brjoh njebjeskeho raja pſchewjeſt.

Schto bě bohatschi?

Pſched někajkeho kudeho ſamjenekleparja ras bohath ſubleć ſtupi a poča: „Nětko ſym ja ſwoje ſubko prawje powjetſhił, wſcha ta plonina, kaž daloko wocži žahatej, je moja.“ — „„Jo, jo““, kudey wotmolwi. „A wſchě pola we woſkolnoſczi ſu tež moje“, bohath dale rěčesche. „„Jo, jo““, kudey wotmolwi. A wſchě ūki we woſkolnoſczi ſu tež moje“, bohath dale rěčesche, „„Jo, jo““, kudey ſaſo wotmolwi. „A ſež na wſchěch týchle horach teho runja“. — „„Jo, jo, a móbre njebjo tam horkach?““ ſo ſamjeneklepar pŕaschesche. ſubleć ſi ramjeniom ſtorhny, jako by prajiež chžił: „Te pak to hlupe pŕaschenje.“ Tola kudey rjeñh: „„Njebojo tam horka je moje“, a wſchón wježely horje hlaſasche.

W nožy mějeſche ſubleć ſón a hlaſ, jemu ſo džiſeſche, ſo bě najbohatschi muž wo wſh wumrjeſt. Gſo wuſtróžiwschi wón wotučzi a žebi pomyſli, ſo to na nikoho hicž njemóže, kiba na njeho. Wón bě tola wěſče najbohatschi muž wo wſh. Rano pak jemu jeho ſuſod pſchi nimohiežu prajesche: „Dženža w nožy je ſtary ſamjeneklepar zyſe nahle, wot Božeje rucžki, ſajath wumrjeſt“. „Spodžiwnje“, bohath ſam pſchi žebi džesche a džiſne myſle ſo jemu do wutroby rjachu, „ſkónčnje je tutón kudey tola najbohatschi muž wo wſh był“.

Lubuſcze ſwojich njeſchecželov.

Ludwig XII. mějeſche, předy hacž bu ſi franzowſkim kralom, jara wjele njeſchecželov, kiž jemu napſchecžiwo ſtupachu. Taſo bu ſkónčnje ſi kralom, da žebi ſapiž tých ſamych ſežinicz a ſtaji pſched kóžde mjeno čorný kſchijž. To ſhoniwſhi ſo tamni pſchecžiwny do wulkeho ſtracha dachu a počachu ſhětſe cžekacž. Ale kral wo tym ſaſlyſchawſhi da jím ſwoju hnadi wobſwědečiž a džesche k nim: „Budže dobreje myſle, pſchecželjo! Kſchijž ſym teho dla pſched wacze mjeno ſežinil, ſo bych ſo pſchecžo ſaſo na Khrystuſzowý kſchijž a na ſlowo dopominal, kiž je wón ſi kſchijža prajík: „Wótče, wodaj jím, pſchetož woni njewiedža, ſchto cžinja.“

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

— Bohužel je ſo wójna na Balkanje ſaſo ſapocžala, dokež ſo Turkojo pſchecžo wotwakuj, do wuměnjenjow ſa měr ſwoſicž, wožebje nječadža Adrianopeļ pſchepodač. Wójna je ſo ſi tſelenjom na twjerdiſnu Adrianopeļ ſapocžala a kaž piſzaju, maja Božarjo tež wuſpěch ſi tſelenjom, taſ ſo je móžno, ſo ſo twjerdiſna bórsh poba. Zyle wěſče wſchaf pomyſcžam ſi bitwiſhczá wěrič njeje, dokež kóžda ſtrona po ſwojim pſchecžu pomyſcze dawa. Hdyž pak Adrianopeļ padnje, je to ſa Turkow poſlednje, kotrež wójnu nimale roſhudži. K temu tež ſi tym zyku wutrobitoſz turkowſkeho wójska ſpadnje.

Dalische dobrovolne dary ſa wbohe armenisle ſyrotu:
pſches knjesa fararja Mroſala-Hrodžiſhčanského

wot N. N. 10 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džat.

Gólez, redaktor.